1855. N°. 89.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG 6 NOVEMBER.

VRIJWILLIGE DIENSTNEMING VOOR 'S RIJKS ZEEDIENST.

De **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*, brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat op den 31 October ll. te *Harlingen* is aangekomen Zijner Majesteits Kanonneerboot no. 38, tot het aanwerven van manschappen voor 's Rijks Zeedienst, om aldaar tot dat einde *tien dagen* te verblijven, zoodat gedurende den daarvan nog overigen tijd, voor de bedoelde dienstneming te *Harlingen* nog de gelegenheid bestaat.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings voornoemd*,
den 3 November 1855. VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 2 November 1855 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 17.25.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 358.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 358.00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
den 3 November 1855. VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

De **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 29 October, ter kennis der ingezetenen, dat, wederom, van den 27 October tot en met den 2 November jl.:

1. 8 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Doniawerstal 1, Gaasterland 1, Hennaarderadeel 1, Smallingerland 1 en Wijmbritseradeel 4, en 43 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 5, Doniawerstal 3, Hennaarderadeel 2, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 1, Rauwerderhem 7, Smallingerland 2, Sneek 4, Utingeradeel 2, Wonseradeel 3, Wijmbritseradeel 10 en IJlst 3, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 1572;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Jacob Wijbes Wester, te Britsword; Wijbe Wijges Schaafsma, te Wieuwerd; Gerrit Foekes van der Wal, te Sloten (in eene Weide te Tjerkgaast); Gerrit Libbes Tjalma en Oebele Johannes Tromp, beide te Tjerkgaast; Rinke Eelkes de Jong en Binse Hendriks de Boer, beide te Idskenhuizen; Teeuwes Harmens de Jong, te Wijckel; Arjen Aukes Schoustra, te Roordahuizum; Gerrit Lubberts Boersma, te Kollum; Jetze A. van der Goot, te Rauwerd; Klaas J. Schoustra en de Weduwe H. G. Schakking, beide te Sijbrandaburen; Arjen T. Boersma, Pieter IJ. Boersma en de Weduwe IJsbrand T. Boersma, allen te Terzool; Ruurd L. van den Berg, te Irnsum; Hijlke Martens Hijlkema, te Oldeclooster; Gelke Douwes de Jager, te Hommerts; Sijtse Hilbrands Boschma, te IJsbrechtum en Taede Pieters Koopmans, te Loënga (in eene gemeene Weide, *de Stadsfenne* genaamd, onder Sneek), en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: de Weduwe Tjeerd Johannes Rudolphi, te Jutrijp; Walle Johannes Cnossen, te Idsega (gedeeltelijk) en Gerrit Meinderts Miedema, te Oosterend.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Leeuwarden, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
den 5 November 1855. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

PETERSBURG, 1 November.

Een alhier van vorst Gortschakoff ontvangen telegrafisch berigt van den 29 October des avonds luidt dus: „Na vrij sterke demonstratien, van Eupatoria in de rigting van Simpheropol gedaan, is de vijand, zijne bewegingen aanhoudend verontrust en zijnen linkervleugel bedreigd ziende, gisteren binnen Eupatoria teruggekeerd."

Dépêches van Nicolajeff melden, dat zich in de omstreken van Kinburn niet meer dan 60 zeilen bevonden, waarbij 2 stoombooten. Slechts vijf kanonneerbooten waren in de Liman geankerd. Van den 25 October wordt gemeld, dat al de linieschepen van de vijandelijke vloot bij Kinburn zeewaarts waren gestevend. — In de Krim was tot den 31 October niets nieuws voorgevallen.

WEENEN, 30 October.

Eergisteren is in de Protestantsche of Evangelische kerken binnen deze residentie het reformatie-feest gevierd. Gelijk te verwachten was, waren de kerken bij die plegtige gelegenheid zeer bezocht, ofschoon het feest zelf eene zeer ongewone zaak was en onder de Protestantsche bevolking nog weinig bekend. Nu de Evangelische kerken van de Augburgeren de Zwitschersche belijdenis niet meer blootelijk geduld worden, maar van staatswege als regtmatig en regthebbende erkend zijn geworden, is ook het bedoelde feest op hoog gezag aangekondigd. Tot dus verre was het vieren van een dergelijk feest niet geoorloofd, en mogten de Evangelische gemeenten geene kerken bezitten, maar wel bedehuizen, die uiterlijk niet van gewone verblijven konden worden onderscheiden. Thans heeft men reeds op verscheidene plaatsen kerken met torens gesticht, en heeft men, onder anderen te Grätz een toren bij de bestaande kerk gebouwd. Men heeft opgemerkt, dat niet alleen Protestanten, maar ook vele Katholieken de godsdienst-oefeningen in de beide Evangelische kerken binnen deze residentie bijwonen, en meer schijnen te worden gesticht door de leerredenen, die aldaar worden gehouden, dan door de predicatien van de missionarissen der Jezuïten in de Peterskerk.

— Brieven uit Nicolajeff getuigen hoe Keizer Alexander zijne pogingen met die des generaals Luders vereenigt om de manschappen te bemoedigen. Telkens vertoont hij zich aan de soldaten, bezoekt de militaire hospitalen, spreekt den zieken woorden van opbeuring toe, en laat in zijne tegenwoordigheid het verband van de afzigtelijkste wonden ligten, opdat de soldaten zien mogen dat hij niet schroomt getuige van hun lijden te wezen. Men heeft hem bij het zien van een officier, die door een schot van het gezigt beroofd was, tranen zien storten en hem het ridderkruis van St. George van zijne eigene borst zien nemen, om het op die des ongelukkigen te hechten.

LONDEN, 3 November.

De moeijelijkheden, tusschen Engeland en de Vereenigde Staten, over de pogingen tot aanwerving in laatstgenoemd Land voor het Engelsch vreemden-legioen ontstaan, hebben hier bij velen ongerustheid voor de toekomst verwekt. Met het oog op den twistzoekenden aard van vele ingezetenen der Republiek en op den ouden haat tegen het voormalig Moederland, die op verre na nog niet is uitgestorven, duchten zij wel geen dadelijken oorlog, maar wel dat later misschien slechts een enkele vonk voldoende zal zijn om dien te eeniger tijd te doen ontbranden.

— Doctor Kane, die in de maand Mei 1853 aan het hoofd eener expéditie was vertrokken, om nasporingen te doen naar het lot van sir John Franklin, is zooals men weet te New-York teruggekeerd, zonder geslaagd te zijn. Deze expéditie heeft evenwel haar wetenschappelijk nut gehad. De kusten van Groenland tot eene hoogte van 82° 30′ explorerende, heeft de koene reiziger namelijk het bestaan eener uitgestrekte poolzee ontdekt, welke geheel vrij was, doch omgeven door een ontzaggelijken zoom van ijs, welken men slechts met sleden heeft kunnen overtrekken. Op deze wijze is doctor Kane er in geslaagd de uiterste grenzen van den aardbol te naderen.

PARIJS, 4 November.

De Keizer heeft het bevel om de wereldtentoonstelling nog tot het einde van November open te houden ingetrokken, wegens bezwaren van verschillenden aard, welke deszelfs uitvoering moeijelijk maakten.

— De *Moniteur* behelst een rapport van den maarschalk Pélissier van den 2 dezer, waarin het volgende voorkomt: „Generaal d'Allonville is aan het hoofd van 24 bataillons infanterie, 32 eskadrons kavalerie en 52 stukken geschut op den weg van Eupatoria naar Simpheropol voortgerukt tot aan den hollen weg van de Tchobatar. Hij vond de Russen aan den overkant der rivier gelegerd, retranchementen aanleggende. Zij waren in het bezit van 36 stukken ver dragend geschut, door welker vuur eenige mannen en paarden getroffen werden. Alle pogingen om den vijand tot den strijd uit te lokken, bleven vruchteloos. Tien eskadrons Russen trokken voor vier Turksche eskadrons terug. Dezelfde manoeuvre werd even vruchteloos hernieuwd. Het gebrek aan water en de moeijelijkheid om fourage te bekomen, deden generaal d'Allonville besluiten den 29 October naar Eupatoria terug te trekken. De omstreken van Eupatoria zijn op een grooten afstand door de Russen verlaten."

— Meer en meer begint zich de overtuiging te vestigen, dat de stelling der Russen in de Krim op den duur onhoudbaar is, en zij dit gewest eenmaal ontruimen zullen. Daar de geallieerde Mogendheden hiermede hun doel volkomen zouden bereikt hebben, en voor het evenwigt van Europa, dat hun beginsel bij den tegenwoordigen oorlog uitmaakt, geene bedenkingen meer schijnen over te blijven, meent men, dat zij zeer tot vrede zullen geneigd zijn, als Rusland dien maar in ernst zoekt. Mogt dit het geval niet wezen, dan zouden er aan de zijde der geallieerden geene middelen gespaard worden om den oorlog met onwederstaanbare kracht door te zetten. De maritime uitrustingen zijn reeds op ontzaggelijke wijze uitgebreid, men heeft kanonnen van buitengewoon kaliber gegoten, waarvan de vernielende werking alles overtreft wat tot dusverre de hedendaagsche artillerie kon opleveren. Zij dragen meer dan 6000 mètres ver. De verwoesting van Reval, Kroonstad en Odessa zou het einddoel van den aanstaanden veldtogt zijn, en zij zouden voor deze geweldige krijgswerktuigen wel moeten vallen. Deswege meent men te mogen hopen, dat Rusland toegeven zal. Na eenen roemvollen weêrstand kan men de wapens nederleggen, terwijl de vredesvoorwaarden reeds door de krijgsgebeurtenissen zijn bepaald. Zoo denkt men over het algemeen.

FRANKFORT, 1 November.

In een belangrijk, onlangs uitgegeven geschrift, *Le Czar Nicolas et la Sainte Russie*, van den heer Ach. Gallet de Kulture, die twaalf jaren lang particulier secretaris van prins Demidoff geweest is en derhalve de uitnemendste gelegenheid heeft gehad om zich van nabij bekend te maken met het volk, welks godsdienstigen, zedelijken, politischen en maatschappelijken toestand hij wilde karakteriseren, — lezen wij de volgende interessante schets van den Russischen soldatenstand:

„Het contingent manschappen, dat de grondeigenaar jaarlijks aan den Staat leveren moet, wordt volgens het aantal lijfeigenen geregeld, dat hij bezit. In Rusland is de verhouding vijf, in Polen tien per duizend. Ieder persoon, die een hoofdgeld als belasting betaalt, is aan de rekrutering onderworpen. De krijgswet heeft regt op den lijfeigene tot aan zijn veertigste jaar. Zij is het zwaard van Damokles, dat de huisgezinnen steeds bedreigt. Als de ukase komt, die de rekrutering uitschrijft, laat de landheer, in het geheim door de plaatselijke autoriteiten verwittigd, drie of viermaal meer manschappen opsluiten, dan de Staat vraagt; want de commissiën van onderzoek zijn zeer streng, vooral wanneer men zich niet edelmoedig tegenover den *Covictnik* (officier van gezondheid met de keuring belast) betoont.

„De Russische boer is landbouwer uit gewoonte; daarenboven heeft hij geneigdheid voor handel en nijverheid, en toont dus uit den aard der zaak weinig ingenomenheid met den krijgsmans-stand. Het geweld alleen kan hem soldaat maken. Bij de nadering der rekruteurs vlugt deze naar de bosschen, de ander hakt zich de vingers of de voeten af, terwijl een derde zich de oogen uitsteekt. Voor de geheele gemeente breekt een tijd van jammer en angst aan. De klagende huisgezinnen belegeren de leden der commissie van onderzoek; en die verschrikking, welke bij elke rekrutering terug komt — dat is in Rusland om het andere jaar, en in Polen (want Polen deelt dubbel in elke ellende mede) alle jaren — die verschrikking duurt eene maand, zes weken........eene eeuw van angst!

„Een groot aantal rekruten sterven van verdriet en afschrik nog vóór zij het hoofdkwartier hebben bereikt. Meestal verlaat de lijfeigene zijn' geboortegrond, met ketens beladen, en zoodra hij op zijne bestemmingsplaats aangekomen is, worden hem haar en baard afgeschoren. Eene barbaarsche en dwingelandsche krijgstucht maakt zich van hem meester. Gedwongen marschen, afmattende vermoeijenissen, ongehoorde ontberingen, en bij de minste aarzeling, bij den geringsten misslag stokslagen. Ziedaar zijn lot. Velen bezwijken onder deze harde behandeling. Het leger verslindt gemiddeld drie man om één soldaat te maken, want die het overleven zijn van een beproefd gestel, en worden *Krepki* (d.i. sterk, hard) genoemd. Indien een volmaakt werktuig en een goed soldaat hetzelfde was, zou de Rus zijns gelijken niet hebben. Zijne dapperheid is zoo lijdzaam, dat hij het vijandelijk kanon minder vreest dan de rotting van zijn' officier. Zijne wreedheid, aan zijn' moed gelijk, is de tegenhanger van zijne lijdelijke onderwerping. Toch is hij niet bloeddorstig, maar hij doodt omdat men hem het dooden beveelt. De Slavoniër is zóó zachtmoedig, dat de Turken, zijne oude vijanden, hem *duif* noemen.

„Een schrijver maakt, ten opzigte van den Franschen en Russischen soldaat, deze aanmerking: „De Rus drukt zijn schakot in de oogen en rukt voorwaarts zonder te zien; de Franschman gaat vooruit en ziet."

„De ontelbare regementen, die dagelijks onder de oogen van den Czaar Petersburg doortrekken, verraden door hunne droeve, stille, bijna jammervolle houding, het sombere gevoel, dat de gemoederen vervult. Vandaar, dat de heldendaden, die de zucht naar roem de Europesche volken ingeeft, bijn onbekend zijn in het te veel geprezen Russische leger. Geducht op eigen grondgebied, waar natuur en klimaat magtige bondgenooten zijn, is het op het vreemde slechts te vreezen om het aantal zijner bataljons. Zijne onbeschaafde gelatenheid is eene negative deugd, waarvan de gevolgen soms gunstig, nooit beslissend en dikwijls noodlottig zijn.

„Men doodt den Moskovischen soldaat, werpt hem op den grond en gaat verder, zoo als aan de Alma. Overwinningen op de Westersche volken moet het Russische leger nog voor het eerst behalen. In vijftien jaar strijdens met Napoleon heeft het geen enkel militair voordeel van overwegend belang behaald. Napoleon heeft het op ieder' veldslag verwonnen en tot in het hart van het land teruggedrongen. De Russen geven hoog op van 1812. Zij beroemen er zich bij elke gelegenheid op, en trekken er het gevolg uit, dat zij niet te overwinnen zijn, alsof zij de vernietiging van het schoonste leger, dat de wereld sedert Julius Caesar gezien had, aan de bekwaamheid van hunne veldheeren en aan den moed van hunne soldaten te danken hadden, en alsof die niet toegeschreven moest worden aan de woede der elementen, en het vermetel vertrouwen van een' held, die te veel op zijn geluk bouwde."

'S GRAVENHAGE, 3 November.

Aan de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is berigt, dat de werkzaamheden dezer Vergadering den 7 dezer zullen worden hervat.

— Naar men verneemt heeft er heden eene algemeene vergadering van den Hoogen Raad der Nederlanden plaats gehad, waarin twee lijsten van aanbeveling, elk uit vijf personen bestaande, zijn opgemaakt, tot vervulling der twee vacatures, die bij dat regterlijk collegie bestaan. Die lijsten zullen aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal bij de hervatting van hare werkzaamheden worden aangeboden.

AMSTERDAM, 2 November.

Gisteren namiddag ten 5 ure ontstond in een huis op de Keizersgracht, bij de Weesperstraat alhier, tegenover het gebouw van Barmhartigheid, eene gaz-ontploffing, zoo hevig, dat de vensterramen uit hunne kozijnen vlogen en in de gracht stortten. De uitslaande vlam was echter, ten gevolge van de binnengestroomde lucht, alleen die van het opeengehoopte gaz in de ruimte tusschen twee boven elkander gelegen vertrekken. De slag dien de ontploffing te weeg bragt, was verschrikkelijk en werd op vrij grooten afstand gehoord. Hoewel het perceel eenige schade heeft geleden, heeft echter gelukkig niemand der in of buiten het gebouw zich bevindende personen eenig letsel bekomen. De ter hulp aangerukte brand-

spuiten behoefden niet in werking te worden gebragt. Men verneemt, dat het zoeken met een brandenden lucifer naar een lek in de gazpijp, de oorzaak van het ongeval is geweest.

LEEUWARDEN, 5 November.

In de op jl. Zaturdag alhier gehoudene openbare vergadering van den Gemeenteraad, waarin 15 leden tegenwoordig waren, zijn navolgende punten in behandeling genomen:

I. Voortzetting van de behandeling van het rapport in zake het voorstel van Gedeputeerde Staten in de zaak van het Sint Antony-Gasthuis. — Nadat het amendement voorgesteld op de ontwerp-missive van dat Collegie, tot aanduiding van beginselen waarvan men bij de regeling dezer zaak naar 's Raads inzigt zal dienen uit te gaan, was verworpen met 14 tegen eene stem, is het 3de punt der conclusie eenstemmig aangenomen, zoodat is besloten:

1. dat het bij resol. van Gedeputeerde Staten dd. 8 October ll. medegedeelde voorstel, tot schikking van het geschil tusschen den Raad en Voogden van het Sint Anthony-Gasthuis alhier bestaande, zoo als het is liggende niet aannemelijk wordt geacht, doch in voege voorschreven (bij het rapport) gewijzigd wel ten grondslag van nadere onderhandelingen kan strekken, voorbehoudens inmiddels alle consequentien in regten;
2. Om de gronden welke den Raad tot deze besluiten hebben geleid aan Ged. Staten, ter voldoening aan hunne resolutie dd. 8 October ll. kenbaar te maken, door toezending der missive welke als ontwerp in het rapport is vervat. — Uitvoering vóór de resumtie.

II. Adres van C. Viëtor te Dronrijp c. s., houdende dat zij zijn verpligt tot de uitkeering aan Leeuwarden van eene altijddurende rente ad *f* 22.40, uitgaande van eene zathe en landen onder Menaldum enz., die zij denken te verkoopen, mits voor het vervolg het perceel kad. gem. Beetgum, sectie C, no. 313, met de uitkeering dier rente worde bezwaard, waartoe goedkeuring wordt verzocht. — Aangenomen met 10 tegen 5 stemmen.

III. Missive van de Commissie tot spijsverstrekking enz. alhier, om in den aanstaanden winter gebruik te mogen maken van het lokaal der oude Infirmerie en aldaar aanwezige materialen. — Toe te staan na approbatie.

IV. Resolutien van Ged. Staten, houdende: *a.* magtiging op de besturen van Dockum en Leeuwarden tot de daarstelling van een reglement op het beurtveer tusschen die steden; *b.* goedkeuring van het besluit tot afstand van grond aan T. A. Hoekstra onder Jelsum.

V. Missive van het bestuur van Bolsward tot ondersteuning van het verzoek der trekschippers van daar op Leeuwarden, om in den aanstaanden winter verschoond te blijven van de avondbeurten. — Burgemeester en Wethouders gemagtigd daaromtrent de noodige schikking te maken.

VI. Mededeeling dat aan H. J. Keizer is gegund het maken van een houten wal aan den buiten Gracht en het opruimen van paalwerk, bij de IJzeren Brug, voor *f* 575.

VII. Burgemeester en Wethouders gemagtigd om zoo mogelijk de nieuwe gebouwde Armenschool alhier te openen en in dienst te stellen, den 1 December e. k. provisioneel naar het reglement voor de oude Tusschenschool, tot de vaststelling van eene nieuwe verordening.

De vergadering is verdaagd tot Donderdag e. k., wanneer in beraadslaging zal worden genomen de stichting van een Beursgebouw op de Oosterkade.

— Bij besluit van Burgemeester en Wethouders, dd. 3 Nov. ll., is aan Ged. Staten verzocht, om na approbatie, magtiging te verleenen tot het geven van eene acte van aanstelling aan den heer Hendrik Cremer, thans onderwijzer te Marrum, als hoofdonderwijzer in de nieuw gebouwde Armenschool alhier, onder dispensatie van het vergelijkend examen, als zijnde hij bij het examen voor de betrekking van hoofdonderwijzer in de 2de Stads Tusschenschool, na den benoemde, met de hoogste punten aangeteekend.

— Zaturdag jl. des voormiddags ten 10 ure ongeveer ontstond door het te warm stoken van den kagchel, brand in de bezemmakerij van Wierda, op het Zuidvliet alhier. Daar het op den zolder aanwezige rijs al spoedig vlam had gevat, vreesde men aanvankelijk voor ernstige gevolgen, doch door de werking van de zes spuiten der stad en de goede uitvoering der maatregelen, zoo door den Opper-Brandmeester als door de Brandmeesters genomen, was men na verloop van een paar uren den brand meester en ook het gevaar voor de belendende gebouwen geweken. Het bovenste gedeelte van het pand is echter bijna geheel uitgebrand.

— Donderdag jl. is van hier, onder kommando van den 2den luitenant van Nouhuis, naar Groningen vertrokken een detachement van het 3de reg. dragonders, sterk 2 wachtmeesters, 4 brigadiers, 1 trompetter en 24 manschappen, ten einde aldaar te vervangen het detachement van gelijke sterkte, onder kommando van den 1sten luitenant van der Leij, dat voorts Zaturdag jl. alhier is gearriveerd.

— Het trekschip, dat Vrijdag namiddag jl. ten 4 ure van Harlingen naar deze stad was vertrokken, is bij Kingma-tille met zooveel hevigheid tegen een van hier komend boterschip aangevaren, dat het eene zware lekkagie kreeg en spoedig geheel aan den grond zat. De schippers en passagiers hadden echter het geluk zich te kunnen redden, waarna de laatsten met hunne goederen, die, hoezeer beschadigd, echter ook geborgen waren, eerst te voet zich naar het dorp Dronrijp begaven en daarna per rijtuig naar deze stad werden vervoerd.

De schuit, die op hetzelfde uur van dien dag van hier naar Franeker was afgevaren, ondervond insgelijks te Kingma-tille een ongeval. Het trekpaard nl. struikelde aldaar op een brugje of tille en stortte daardoor in het water. De trekjongen was er echter dadelijk afgesprongen en had het geluk zich op den weg te kunnen staande houden. Ofschoon ook het paard later werd gered, waren de passagiers nogtans genoodzaakt, hunne reis naar Franeker te voet te vervolgen.

— Zaturdag jl. is aan de hoogeschool te Leijden tot doctor in de geneeskunde bevorderd de heer P. Hoekema Kingma, geboren te Makkum, na verdediging van een Spec. Inaug. ex Anatomo Comparata *continens quasdam observationes de otolicno peli.*

— Z. M. heeft goedgevonden op hun verzoek eervol ontslag te verleenen aan den heer F. Fontein DPz., als kapitein bij de dienstdoende schutterij te Harlingen, alsmede aan den heer mr. B. H. Buma, als 2den luitenant bij de dienstdoende schutterij te Leeuwarden, op grond van art. 64 der gemeentewet, — en te benoemen, bij de dienstdoende schutterij te dezer stede, tot 2den luitenant den heer R. Fockema, thans schutter, en bij de dienstdoende schutterij te Harlingen, tot kapitein den heer H. Snijder, thans 1sten luitenant; tot 1sten luitenant den heer J. H. W. van Loon, thans 2den luitenant; tot 2den luitenant den heer S. Wiarda, thans fourrier.

— Het Provinciaal Geregtshof van Noord-Brabant heeft Woensdag jl. uitspraak gedaan in de zaak van J. v. H., beschuldigd van het aangaan van een tweede huwelijk vóór de ontbinding van het eerste. Het Hof heeft den beklaagde schuldig verklaard aan bigami en de verzachtende omstandigheden in deze zaak aanwezig, aannemende, hem veroordeeld tot 5 jaren tuchthuisstraf. De veroordeelde heeft zich onmiddelijk in cassatie voorzien.

— Terwijl te Leijden geheel en te Utrecht het groenwezen voor een groot deel is afgeschaft, is thans ook te Groningen die studenten aangelegenheid ter sprake gebragt en is daar eene commissie benoemd, om het groenwezen te verligten en er nieuwe bepalingen op vast te stellen.

— De *Staats-Courant* behelst het volgende voorloopig verslag wegens de uitkomsten van den oogst in deze provincie, over 1855:

Rogge is zoowel op zand- als kleigronden goed uitgevallen; evenwel was de opbrengst niet in die mate overvloedig als ten vorigen jare; hij zal vermoedelijk op zandgronden ¼ minder bedragen dan in 1854, zijnde de gemiddelde opbrengst per bunder 19 mud; men rekent op de kleigronden 25 à 30 mud. — *Garst.* Redelijk gelukt; de wintergarst slechts middelmatig, de korrel was evenwel goed en het stroo voldoende. — *Tarwe.* De zomertarwe is beter gelukt dan de wintertarwe, wier opbrengst niet meer dan 27 tot 30 mud per bunder zal bedragen. — *Haver.* Hoewel dit product nog niet gedorscht is, heeft men daaromtrent de meest gunstige verwachtingen; men gelooft zelfs dat deze vrucht alle voortbrengselen van den oogst van 1855 zal overtreffen. — *Koolzaad.* De opbrengst van het wintergewas laat veel te wenschen over: men schat het maximum 20 mud per bunder. De uitkomsten van het zomerkoolzaad waren veel gunstiger; men rekent op 27 mud per bunder. — *Vlas.* De opbrengst van het zaad, 15 tot 16 mud per bunder, overtreft zeker over het algemeen die van het vorige jaar, doch de lengte van het gewas en de hoedanigheid laten veel te wenschen over. — *Boekweit.* Ofschoon vele bunders hiermede waren bezaaid, bleven de uitkomsten zeer middelmatig. — *Erwten* en *Boonen* zijn zeer goed gelukt, zoowel op zand- als op kleigronden; voornamelijk op de eerste. Van de klei wordt de opbrengst op ongeveer 28 mud per bunder geraamd. — Nopens de *Aardappelen* luiden de berigten van sommige kleigronden niet gunstig, zijnde de opbrengst, de vele zieken daaronder gerekend, van 80 tot 100 mud per bunder; op de zuidelijke kleigronden van dit gewest wordt de oogst als goed gelukt beschouwd. Op de zandstreken wordt, volgens opgaaf, 150 tot 200 mud per bunder verkregen. Men meent te weten dat deze vrucht, wat hare voedzaamheid betreft, bij die van 1854 moet achterstaan. — *Knollen* zijn zeer goed gelukt. — Omtrent *Appelen* en *Peren* luiden de berigten uit vele oorden gunstig en de oogst is ruim. — Van *Hooi* en *Klaver* was de opbrengst over het algemeen beneden het middelmatige. De landen, die in den nazomer voor de tweede maal bezaaid werden, leverden overvloedig hooi. De hoedanigheid van beide wordt geroemd. — De *gezondheidstoestand van het Vee* was over het algemeen gunstig. Wel bleef de longziekte heerschen; doch op sommige plaatsen, waar zij ten vorigen jare zoo vele offers eischte, kan men haar als geweken beschouwen; de varkensziekte heeft slechts in geringe mate geheerscht.

Wij hoorden dezer dagen gewag maken van een plan, dat wij meenen, niet slechts onze, maar ook de belangstelling van het reizend publiek te verdienen. Er werd namelijk gesproken over het aanleggen van eenen kunstweg, waardoor de reis tusschen Leeuwarden en Groningen aanmerkelijk zoude bekort worden. Een aanvang maakte te Suameer, waar de weg van Leeuwarden naar Dragten doorloopt, wenschte men eenen weg te leggen door de dorpen: Oostermeer, Surhuisterveen, Opënde, Doezum, Grootegast, Sebaldeburen, Nijkerk, die zich te Zuidhorn aan den Straatweg zou aansluiten. Wij willen niet uitweiden over de zoo vaak herhaalde opmerking, dat Frieslands Oostelijk deel, ten Z. van den Straatweg en Groningens Z. W. gedeelte tot heden toe zeer sober met kunstwegen zijn bedeeld: maar op de voordeelen die zulk een weg zal opleveren, meenen wij toch opmerkzaam te moeten maken, opdat mannen van invloed en belanghebbenden er bij tijds hunne gedachten over laten gaan.

Wij maakten reeds de opmerking dat de reis van Leeuwarden naar Groningen door zulk eenen weg aanzienlijk bekort zou kuunen worden. Wij gelooven toch niet te overdrijven, wanneer wij beweren dat deze bekorting wel anderhalf uur zal bedragen. Wij moeten tevens doen opmerken dat die weg door meer dorpen dan de Straatweg, ja bijkans kan men zeggen, door eene onafgebroken rij huizen zal loopen. Aan den tegenwoordigen weg (Hardegarijp en Zuidhorn, zouden beiden gemeen hebben) liggen zes dorpen: Twijzel, Buitenpost, Visvliet, Grijpskerk, Nieuwzijl en Noordhorn; — de nieuwe, veel kortere, zou door negen dorpen loopen: Bergum, Suameer, Oostermeer, Surhuisterveen, Opënde, Doezum, Grootegast, Sebaldeburen, Nijkerk. Wij willen geene vergelijkingen maken, maar hij die bekend is met deze dorpen en met de hulpbronnen van velen hunner, zal ons toestemmen, dat zij zich tot eenen aanzienlijken bloei zullen verheffen zoodra er een kunstweg doorloopt. Wij willen als een enkel voorbeeld maar eens wijzen op het dorp Surhuisterveen, dat door zijne ligging op Frieslands grenzen en gemeenschap met Groningen, voor beide gewesten belangrijk is.

Wie weet in die streken niet hoe levendig het handelsverkeer is tusschen genoemd dorp en de omstreken, ten gevolge waarvan de producten der naburige Groninger dorpen per as derwaarts en van daar te scheep verder worden gevoerd. Wanneer men nu bedenkt met welke bezwaren dit thans gepaard gaat, kan men gemakkelijk berekenen hoeveel levendiger die handel door verbeterde wegen zou worden.

Wij hopen dan dat dit belangrijk plan spoedig ten uitvoer worde gebragt en de verschillende besturen, met ingezetenen en andere belanghebbenden hiertoe de handen in een slaan.
G.

(*Ingezonden.*)

DE DIRECTEUR VAN HET POSTKANTOOR te *Leeuwarden*, brengt ter kennisse van daarbij belanghebbenden, dat tengevolge eene wijziging in het vertrek van den Postbode van **Leeuwarden** naar **Dokkum**, van af heden, de in de Stad geplaatste Brievenbussen zullen worden geligt:

ten 8½ uur des morgens.
„ 12½ „ des namiddags.
„ 4¼ „ des avonds.
„ 10 „ des id.

Leeuwarden,
den 5 November 1855.
De Directeur voornoemd,
A. J. MISPELBLOM BEIJER.

BESTUURDERS van het Departement Leeuwarden der Maatschappij *Tot Nut van 't Algemeen* maken bekend, dat de Volksvoorlezingen, of zoogenaamde HERINNERINGLESSEN gedurende dezen Winter zullen worden gehouden op alle *Woensdag-avonden.*

Jongelingen en Mannen, genegen om van deze Lessen gebruik te maken, kunnen zich daartoe laten inschrijven aan het Departementsgebouw, op den dag der opening, zijnde Woensdag den 14 dezer, 's avonds *zeven* uur.

Leeuwarden,
6 November 1855.
Bestuurders voornoemd,
M. S. DE WAL, *Voorzitter.*
R. D. SMEDING, *Secretaris.*

EXTRACT-VONNIS.

Bij vonnis van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden van den tienden Julij 1855, (behoorlijk op de expeditie geregistreerd), is de scheiding van tafel en bed met al de gevolgen daaraan bij de wet verbonden, uitgesproken tusschen ANTJE POPPES SLIM, zonder beroep, huisvrouw van Age Simons Baarda, thans zich ophoudende te Hallum, als eischerse en evengemelden AGE SIMONS BAARDA, voorheen grutter thans zonder beroep te Stiens, als gedaagde.

Voor Extract conform,
R. ATTEMA.
Procureur van de Eischerse.

*** Ondertrouwd:
Rotterdam,
den 1 November 1855.
A. DRIEST Weduwenaar E. DRENT, en
A. FEIKES Weduwe B. STAPERT.
Bijzondere en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON A. A. J. WARREN, Echtgenoote van
Harlingen, 25 October 1855.
J. F. LEEMKOEL.

*** Bevallen van een ZOON J. VAN OUDSHOORN — MOOLENAAR.
Kollum, 30 October 1855.

*** Bevallen van eene DOCHTER ANNA PETRONELLA VAN DER MEER, geliefde Echtgenoote van
Leeuwarden, den 1 November 1855.
J. FEENSTRA Rz.
Eenige kennisgeving.

*** Bevallen van een' ZOON M. SELHORST — DRIJBER.
Sneek, 2 November 1855.

SURHUISTERVEEN, den 27 October 1855. Heden omstreeks 9 ure ontsliep zeer zacht, mijn geliefde Echtgenoot en mijner Kinderen dierbare Vader SIMON SIMONS DE VRIES, in den ouderdom van bijna 69½ jaren.
SARA ANTONI DE VRIES, geb. DEKNATEL.

*** Heden namiddag omstreeks drie uur ontsliep zacht en kalm, in den ouderdom van vier en zeventig jaren en twaalf dagen, mijn waarde Man ABE P. HIDDEMA, Oud-Assessor van Westdongeradeel.

Holwerd,
28 October 1855.
GRIETJE W. ADEMA,
Wed. A. P. HIDDEMA.

Familie en Bekenden gelieven deze algemeene kennisgeving tevens als bijzondere aan te merken.

*** Heden overleed, aan de gevolgen eener kortstondige ziekte, in 50-jarigen leeftijd, mijne dierbare Echtgenoot A. E. VAN CAMPEN; sedert ruim 30 jaren de trouwe gezellin mijns levens, en de onschatbare Moeder onzer *zeven* Kinderen, die, met mij, onze Behuwdkinderen, hare bejaarde Moeder, en onze overige Aanverwanten, geene tranen genoeg hebben, om haar onbeschrijfbaar verlies te beweenen.

Leeuwarden, 31 October 1855.
J. H. GUNNING.

*** Nog treurende over het verlies van onzen dierbaren Vader en geachten Grootvader, trof ons heden middag omstreeks twaalf ure weder de gevoeligste slag door het overlijden onzer veelgeliefde Moeder TRIJNTJE GERRITS POSTMA, Wed. JAN J. WEITENBERG, voorzien van de H. Sacramenten der Stervenden, en bereikt hebbende den ouderdom van ruim acht en vijftig jaren.

Dronrijp,
den 2 November 1855.
GERRIT J. WEITENBERG.
AUKE J. WEITENBERG.

*** Tot mijne bittere smart, overleed heden op het *alleronverwachtst*, mijn geliefde Echtgenoot JAN WIEGERS POSTMA, in leven Veehandelaar, in den ouderdom van 46 jaren, mij nalatende 6 Kinderen, meest allen te jong om dit hun groot verlies te beseffen.

Damwoude bij Dockum,
den 3 November 1855.
L. G. DE VRIES,
Wed. J. W. POSTMA.

Deze dient tevens tot bijzondere kennisgeving aan de veelvuldige Vrienden en Bekenden van den overledene.

*** Heden morgen ontsliep zacht en kalm ons geliefd Zoontje **DOUWE**, in den ouderdom van bijna drie jaren.

Franeker, 31 October 1855. — W. A. DEEL. A. D. REITSMA.

Veelvuldige Vrienden en Bekenden gelieven deze algemeene, als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 30 Oct. tot en met den 5 Nov. 1855 aangegeven: 16 Geboren, 12 Overleden, Gehuwd 4 paren.

Opgave der prijzen en aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 2 November 1855 aan de Stadswaag te Leeuwarden.

BOTER,	Prijs *f* 46.50.	Aanvoer, 854 ¼ 190 ⅛ 67 $\frac{1}{16}$ vaten.
KAAS,	„ - 35. à *f* 38.	„ 3528 Ned. ponden.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Amsterdam, 3 November 1855.

Nederland.			
Werk. Schuld.	2½ pCt.	61$\frac{13}{16}$ 61⅞ 61⅞	
Dito dito . .	3 „	73¼ 73⅜ 73½	
„ „ . .	4 „	91$\frac{3}{16}$ 91¼	
Amort.-Synd. .	3½ „		
Handel-Maats.	4½ „		
Rusland.			
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	101¼	
Dito dito 1828/1829	5 „	100	
Dito.	4½ „	85⅛ 85¼	
Dito bij dito. .	4 „	74⅜	
Dito bij St. & Co.	4 „	73⅛	
Portugal.			
Te Londen. . .	3 pCt.	39⅜	
„ Uitg.			

Spanje.		
Obligatiën . . .	1¼ pCt.	19
„ . . .	3 „	
„ Binnenl.à6/m.	3 „	31⅝ 31$\frac{11}{16}$ 31$\frac{11}{16}$
Coupons Bewijzen . . .		
Amortisable Schuld . .		5$\frac{5}{16}$ 5⅜ 5⅜
Oostenrijk.		
Metalliek . . .	5 pCt.	62½ 62$\frac{9}{16}$
Dito Nationale .	5 „	65¾ 65⅛ 65⅛
„ . . .	2½ „	31½ 31$\frac{13}{16}$
„ Amst.	5 „	72½ 72$\frac{9}{16}$ 72$\frac{9}{16}$
Polen.		
Certificaten . .	4 pCt.	
Aand. met Loting fl. 500		

Zondag 4 November.

Spaansche 1¼ pCt. 19⅛ $\frac{1}{16}$; Oostenr. Nation. 5 pCt. 65⅛; Mexik. 18$\frac{9}{16}$; Gren. 17$\frac{11}{16}$, ¾, $\frac{13}{16}$, ⅞; Dito Onbep. 6¾, ⅞, $\frac{13}{16}$, 7.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN TIETJERKSTERADEEL noodigen bij deze uit ONDERWIJZERS van den *derden* Rang, om, met overlegging of *vrachtvrije* inzending der benoodigde en bij de Wet bepaalde bewijzen van algemeene toelating en goed gedrag enz., zich tot de vacerende Schoolonderwijzers posten te *Witveen* en te *Earnewoude* aan te bieden vóór of uiterlijk op *den 17 November e. k.*, zullende het vergelijkend Examen worden gehouden op *Dingsdag den 4 December e. k.*, des morgens ten 9 ure, in het Gemeentehuis te Bergum. Ten aanzien der inkomsten en Voorwaarden worden de Sollicitanten bij deze verwezen naar de Nieuwe Bijdragen voor de maand October 1855, met berigt echter, dat de daarin gemelde jaarwedde uit de Gemeentekas van den Onderwijzer te *Witveen* is verhoogd met *f* 20, en dus nu bedraagt *f* 100.

Bergum, den 31 October 1855.

Burgemeester en Wethouders voormeld,
H. B. VAN SMINIA.
De Secretaris,
Mr. A. FERF.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN GAASTERLAND, convoceren ten verzoeke van Kerkvoogden der Hervormde Gemeente van Wijckel, de Hervormde Floreenpligtigen dier Gemeente, op Donderdag den 15 November 1855, 's morgens 11 uur, in het Kerkgebouw aldaar, ten einde:

a. te benoemen eene Commissie ter opneming der Rekening van de Hervormde Kerkvoogdij van gemeld dorp over de dienst van 1855;
b. vast te stellen de Begrooting in ontvang en uitgaaf derzelve Kerkvoogdij, over 1856;
c. te besluiten omtrent een voorstel van Kerkvoogden betrekkelijk den Verkoop en Verhuur van Graven aldaar.

Balk, den 31 October 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
W. VAN NAUTA LEMKE, *Burg.*
W. J. HEMSING, *Secr.*

Boelgoed onder Grouw.

MR. C. WIERSMA, Notaris te Leeuwarden, zal, ten verzoeke van de Heeren Mr. W. BERGSMA, te Idaard en T. E. SIKKEMA, te Grouw, op Saturdag den 10 November 1855, des morgens ten 8 uur, op de Zathe aan het pad van Idaard naar Friens, in het Hofland onder Grouw, bij de Weduwe Eeltje Jelmers Huisman in gebruik, bij boelgoed verkoopen:

1. Een zeer uitmuntend BOEREREEUW en gezond BESLAG VEE, bestaande voornamelijk in: 27 melke- en kalve Koeijen, 6 Rieren, 8 Hokkelingen, 1 blaauw bles Merriepaard, 11 Schapen, waaronder 2 melk-; voorts 3 onbeslagen Hooiwagens, 1 Kapwagen, 1 Sleeptrog, 1 Landrol met toebehooren, 1 Egge, 2 Kaaspersen met Steen, waarvan de eene nieuw, 1 Kred, 1 groote Kruiwagen, 1 Koekmolen, 1 nieuwe groote Bindtladder, 34 ijzeren Kettingen en Klaauwen, 14 Hoornkettingen, 1 Karn met koperen Hoep, 10 koperen Melkaden, 30 houten Dito, 1 Brok-, 1 Boter- en 1 Sijp-aad, 14 koperen en 14 houten Emmers, 3 koperen Handketels, 1 groote koperen Theeketel, 8 Molkenvaten, Tobben, Tonnen, Booitzen, Hekkels, Snijseinen, Vorken, Grijpen, Harken, Leikers-Hooiroeden, Zijlen, 1 Tieme, Paardentuig, **oud Hout** en hetgeen verder tot eene compleete Boerderij behoort.
2. Circa 40 Koesëten best gewonnen hooglandsch HOOI en 400 bossen RIET.
3. Eenige MEUBELEN, waaronder een Kookkagchel en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.

Op de Hieminge zullen geene Koekdisschen en Hakblokken worden toegelaten.

ZATHE EN LANDEN ONDER AKKRUM.

De Notaris J. S. BOKMA, te Akkrum, zal, op Woensdag den 7 November 1855, des nademiddags om 5 uur, ten huize van S. R. Kuiper te Akkrum, finaal verkoopen:

Eene uitmuntende en vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met kapitale HUIZINGE, SCHUUR, HIEMINGE, BOOMEN, PLANTAGIE, WATERMOLEN en verder toe- en aanbehooren, staande en gelegen aan den Straatweg tusschen de Oudeschouw en Akkrum, op Messchenwier onder Akkrum, met uitzondering van een uitmuntend stuk HOOILAND, gelegen onder Terhorne, te zamen groot volgens Kadaster 37 bunder 73 roede 90 el, beste Weid- en Hooilanden, waarvan het belastbaar inkomen voor gebouwde en ongebouwde eigendommen bedraagt *f* 1010.90. — In huur bij Foppe Wijberens Kornelis tot Sint Petri en den 12 Mei 1857; waarop in 19 perceelen geboden is: perceel 1. *f* 2750. 2. *f* 1205. 3. *f* 10,450. 4. *f* 700. 5. *f* 5319. 6. *f* 5500. 7. *f* 2100. 8. *f* 801. 9. *f* 825. 10. *f* 810. 11. *f* 630. 12. *f* 5300. 13. *f* 6800. 14. *f* 1300. 15. *f* 280. 16. *f* 575 17. *f* 910. 18. *f* 2550. 19. *f* 2620. Totaal ***f* 51,425.**

Best Weidland onder Oldeboorn.

DEZELFDE NOTARIS, zal, op Donderdag den 15 November 1855, des avonds om 6 uur, ten huize van T. W. de Boer, Kastelein te Oldeboorn, finaal verkoopen:

Ten eersten: Een vruchtbaar stuk WEIDLAND, *de Achterfenne* genaamd, met de daarin gelegen JISTER en het daarbij behoorende GEDEELTE LEPPEDIJK, gelegen op Poppenhuizen onder Oldeboorn, te zamen groot 3 bunder 94 roede 10 el; in huur bij W. R. Balsma tot 12 Februarij 1860 voor *f* 140 's jaars; waarop geboden is *f* 3400.

Ten tweeden: Een dito stuk WEIDLAND, met het daarin liggend BOSCHJE, *de Vijfmad* genaamd, gelegen aan de Zwette te Oldeboorn, te zamen groot 2 bunder 37 roede 40 el; in huur bij K. U. Westerterp tot 12 Februarij 1859 voor *f* 99 's jaars; staande op *f* 2500. — In het breede bij Billetten omschreven.

VEE-BOELGOED TE HALLUM.

De Griffier J. J. HEEP, te Holwerd, zal, ten verzoeke van den Koopman JOCHIM VAN DER PLOEG, aldaar, publiek, op ½ jaar crediet, aan de meestbiedenden presenteren te verkoopen:

16 kalve-, melke- en vare KOEIJEN en RIEREN, 2 vette KOEIJEN en 4 KALVERS.

Wie gading maken komen op Donderdag den 8 November 1855, des namiddags ten 2 ure, ten huize van den Kastelein R. J. Schaafsma te Hallum.

De Notaris E. MEIJER, te Holwerd, zal, op Donderdag den 8 November 1855 des morgens 9 uur, bij het Pakhuis van Strandvonderij-Goederen te Nes' op Ameland, publiek, tegen gereede betaling, verkoopen:

De bijna compleet geborgene TUIGAGIE, (gedeeltelijk zoo goed als nieuwe van het op den 28 October 1855 gestrande Nederlandsche kofschip *Geziena Geziena*, Kapitein J. IJ. van der Woude, bestaande onder anderen in: 18 Zeilen, 2 Ankerkettingen, 4 Ankers, 2 Trossen, enden Dito, Paardelijnen, Stag, Want en ander loopend Touwwerk, Watervaten, Spil, Boegspriet, Rondhout, Koksgereedschappen en een Sloep.

Nadere informatien bij den Heer Burgemeester van Ameland en bij den Kapt.

De Postschuit vertrekt des daags voor den Verkoop, morgens precies ten 9 ure van Holwerd.

De Notaris E. MEIJER, te Holwerd, zal, op Zaturdag den 10 November 1855, des nademiddags 2 uur, ten huize van den Kastelein Minnema te Ternaard, publiek op zes maanden crediet verkoopen:

10 melke-, kalve- en vare KOEIJEN, 6 kalve- en gelde RIEREN en 6 KALVEREN.

VEE-BOELGOED.

De Notaris TROMP, te Bergum, zal, op Donderdag 8 November 1855, des namiddags te 2 uur, in de Herberg van Auke Veltman, te Oostermeer, publiek op 6 maanden crediet, tegen voldoende borgstelling verkoopen:

Ongeveer 30 stuks kalve- en vare KOEIJEN, RIEREN en HOKLINGEN benevens eenige PAARDEN, alles aangevoerd door J. ATSMA, te Bergum.

Vee-Boelgoed te Veenwouden.

De Notaris BRANDSMA, zal, op Donderdag den 8 November 1855, des namiddags 4 ure, ten huize en verzoeke van F. J. VAN DER MEULEN, Kastelein en Koopman te Veenwouden, tegen voldoende borgstelling op ¼ jaar, boelgoeds-wijs, verkoopen: 20 kalve-, melke- en vare KOEIJEN.

De Notaris E. J. ATTEMA, te Dragten, zal publiek verhuren, voor 4 jaren: 6 stukken uitmuntend WEIDLAND, bij- en aan de Zuider-Dwarsvaart, groot 6 bunder 63 roede; waarvan 3 stukken om te bouwen, en 3 om te weiden en hooijen. De verhuring is Donderdag 8 November, ten 7 uur, in het Logement *de Ster*, te Dragten.

DEZELFDE NOTARIS, zal dan tevens finaal verkoopen:
Een uitmuntend stuk MADEN, onder Oudega, zijnde de helft van Jan Martzens 10 mad; staande op *f* 1700.

BOERE-BOELGOED TE IDZEGA

De Notaris G. S. ZIJLSTRA, te Heeg, zal, op Zaturdag den 10 November 1855, 's morgens 9 uur, ten huize van P. S. Hiemstra te Idzega, met contant, presenteren te verkoopen: 37 goede, gezonde-, kalve-, melke- en vare KOEIJEN, 6 KALVERS, 2 PAARDEN, waarvan een 9 jaar, twee VARKENS, BOERE-REEUW en GEREEDSCHAPPEN, koperen Emmers, Aden, Wagens enz.; voorts 40 koesëten goed gewonnen **Hooi;** verder al hetgeen ten verkoopdage zal worden aangeboden.

PUBLIEKE VERKOOP VAN EENE BAKKERIJ C. A., TE BOZUM.

De Notaris A. WITHOLT, te Sexbierum, zal, op Saturdag den 10 November 1855, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg *het Wapen van Bozum* te Bozum, publiek tegen verhooggeld, finaal verkoopen:

Een HUIS en BAKKERIJ, no. 55, te Bozum, bestaande in: een Voorkamer, ruimen Winkel, Zijkamer, Gang en Bakhuis, waar achter een ruime TURFSCHUUR, met **Tuin, Erf** en verdere toe- en aanbehooren, bij J. L. Lolcama in gebruik; 12 November 1855 vrij te aanvaarden; waarop slechts geboden is *f* 2926.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer, zal, op Dingsdagen den 13 November 1855, provisioneel, en den 27 November daaraanvolgende, finaal, telkens des voordemiddags ten 10 uren, ten huize van Lammert Wiepkes Koopmans, Kastelein te Oosterzee, bij strijk- en verhooggelden, presenteren te verkoopen:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN** met HUIZINGE, SCHURE, **Hieminge, Hornleger, Boomen** en **Plantagie** c. a., alles staande en gelegen te Oosterzee, gemeente Lemsterland, groot over het geheel 16 bunder 77 roede 35 el, thans in huur en gebruik bij de medeëigenaarsche de Weduwe Ulbe Alberts Koopman; St. Petri en den 12 Mei 1856 vrij te aanvaarden; en zulks in 9 perceelen met regt van zamenvoeging; breeder bij Verkoopboekjes te omschrijven.

Conditien te vernemen en Verkoopboekjes te bekomen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

VERKOOP VAN UITMUNTEND BEST WEIDLAND

TE ***GORREDIJK.***

De Notaris MUNNIK, te Joure, zal, mede ten verzoeke van den Heer J. G. DE JONGH, Cand.-Notaris te Gorredijk, presenteren te verkoopen:

Drie perceelen uitmuntend best WEIDLAND, gelegen in de onmiddelijke nabijheid van *Gorredijk*, bij den Puinweg, te zamen groot 5-10-90 ellen, bekend ten Kadaster van de gemeente Langezwaag, sectie E, nos. 123, 124 en 128, in huur bij F. H. Docter en Sint Petri 1856 te aanvaarden.

Veiling op **Woensdag** den 14 en Palmslag op **Woensdag** den 28 Nov. 1855, telkens des avonds ten 5 uren, bij den Logementhouder F. VAN DER WAL, te *Gorredijk*.

VERKOOPING VAN SCHARREN.

De Notaris BRUNGER, zal, Donderdag den 15 November 1855, des nademiddags, in de Herberg van Hofstra te Beetgum, nog provisioneel verkoopen: 3 SCHARREN, in de Beetgummer Bureweide.

Verkoop te Lemmer.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, op Zaturdagen den 17 November 1855, provisioneel, en den 1 December daaraanvolgende, finaal, telkens des avonds 7 uur, ten huize van J. Adema, in het Logement *het Posthuis* te Lemmer, bij strijk- en verhooggeld, veilen en verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZINGE, waarin eene **Bakkerij** is uitgeoefend, *met eenen vruchtbaren* TUIN, staande en gelegen op het Turfland in de Lemmer, gemerkt wijk 2, no. 159, bestaande in: een ruim Voorhuis, Voorkamertje, Middelkamer, Achterkamer, en ruime Bakkerij, Zolders, Kelder, Put, 2 Regenbakken, **Bleek, Mothok,** enz., voorts op den Wal *een ruim* **Hok,** bekend ten Kadaster sectie A, no. 199, groot 3 roede 30 el; thans bij den eigenaar A. H. de Koe in gebruik, den 12 Mei 1856 te aanvaarden.

NB. Op nader te bepalen dag zal publiek bij boelgoed worden verkocht, *de compleete zoo goed als nieuwe* **Bakkersgereedschappen** tot bovengemelde Bakkerij behoorende.

Verkoop van beste Afbraak.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Woensdag den 14 November 1855, des voordemiddags 10 uur, bij R. J. Niemendal aldaar, verkoopen: Eene groote partij beste differente AFBRAAK.

EEN HEKTJALKSCHIP.

UIT DE HAND TE KOOP: Een HEKTJALKSCHIP, genaamd *de Twee Vrienden*, groot 68 tonnen (24 lasten), met completen **Inventaris,** zoo als het ter bezigtiging aan de Scheepstimmerwerf van Wiebe S. van den Berg te Heeg, is liggende. Conditien te vernemen bij R. BLOEMBERGEN SANTEE te Leeuwarden.

Men vraagt tegen 12 Mei 1856 **TE HUUR,** in de nabijheid van Leeuwarden, op een aangenaam oord aan den Grooten Weg, bij voorkeur te Beetgum of Hardegarijp: Eene HEEREN-HUIZINGE, voorzien van ten minste *vier* of *vijf* Kamers, Keuken, Kelder en verdere gemakken, benevens een stuk **Grond** of **Tuin.** De hierop reflecterenden gelieven hunne brieven *franco* in te zenden aan het Kantoor dezer Courant, onder letter Z., met opgave van huurprijs enz., vóór of op den 10 November aanstaande.

Uit de hand te koop:

Een overdekt KOFSCHIP, groot 12 Ton, met een compleeten Inventaris, door wijlen H. O. de Vries bevaren. Te bevragen bij G. S. HOBMA, Mr. Timmerman te Workum.

Op nader te bepalen tijd, zal publiek worden verkocht: Eene zeer geschikte BOERDERIJ, groot 33 bunder, tevens HERBERG en REGT van TOLHEFFING, bijzonder aangenaam gelegen te Wapserveen, gem. Havelte, prov. Drenthe, alwaar vier wegen zich op dat punt vereenigen. In losse huur en gebruik bij Jan Blok; inmiddels **uit de hand te koop** bij A. S. LEURINGH Burgemeester te Leek, of bij A. OFFREIN te Doldersum.

Wordt **TE KOOP** gevraagd eene partij VLAS in schoven; gegadigden adresseren zich onder opgaaf van woonplaats en prijs met *franco* brief aan J. FABER te Driesum.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ

gevestigd te WOUDSEND.

Aan belanghebbenden wordt bekend gemaakt, dat de Inschrijving van STALVEE van af 1 November ll. is opengesteld bij

Sneek, 5 November 1855. J. BLEEKER, *Correspondent.*

Oproeping van Crediteuren.

De Crediteuren in het faillissement van CAROLINA SIMON DE VRIES, Wed. H. BROOK, Koopvrouw te Sneek, die op de eerste bijeenkomst niet zijn verschenen, worden mits deze andermaal opgeroepen, om voor den Heer Regter Commissaris in dat faillissement te compareren, op Woensdag den een en twintigsten November aanstaande, 's middags te 12 ure, in het Paleis van Justitie te Sneek, ten einde hunne schuldvorderingen alsnog ter verificatie aan te bieden.

De Curator in voormeld Faillissement,
MR. H. HIDDINGA.

G. DU CHATEAU verwittigt hiermede zijne geëerde Begunstigers dat hij de **modellen** van DAMES HOEDEN voor het winter-saizoen ontvangen heeft. Leeuwarden, Weert no. 28.

De Ondergeteekende heeft mits deze de eer UEd. bekend te maken dat bij haar zijn ontvangen, de **MODEL-HOEDEN en MUTSEN,** alsmede **COIFFURES, LINTEN, BLOEMEN** enz. enz.

Mij in UEd. gunst aanbevelende noeme mij met achting,

Leeuwarden, *UEd. Dw. Dienaresse,*
31 October 1855. Wed. C. M. NIJGH, geb. v. D. STEEN,
Hoogstraat lett. H, no. 123.

De Ondergeteekende berigt door deze hare geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten de stad de ontvangst der **nieuwste modellen** van HOEDEN, MUTSEN, STOFFEN enz. enz. J. P. MIEDEMA,
Leeuwarden, 5 November 1855. *Wirdumerdijk, letter D, no.* 126.

M. VERWER, te Sneek,

heeft de eer bekend te maken, dat zij van de eerste huizen van Parijs heeft medegebragt de nieuwste **modellen** en eene buitengewone ruime sortering van de **fijnste stoffen** voor HOEDEN, MUTSEN en MANTELS, waaronder uitmunten de Mantels *Souave*, *Rafaël* en *Colbert*. Zij levert een fraaije **lakensche Dames Mantel** à *f* 16, en beveelt zich ten vriendelijksten aan.

MODES.

De **modellen** van DAMES HOEDEN, MUTSEN en MANTELS zijn bij de Ondergeteekenden ontvangen.

Sneek, den 1 November 1855. G. STOCKMANN & ZONEN.

De Ondergeteekende berigt dat zij van Parijs de **nieuwste modellen** voor WINTERHOEDEN heeft ontvangen.

H. DE JONG, *Bolsward.*

Bij de Ondergeteekende zijn ontvangen de **nieuwe modellen** van WINTERHOEDEN en MUTSEN.

Heerenveen, 1 November 1855. G. A. KREDIET — PRINS.

PELTERIJEN-MAGAZIJN.

De Ondergeteekende verwittigt door dezen, dat hij wederom ruim is voorzien van alle voorkomende PELTERIJEN, door hem zelven naar den laatsten smaak net en zuiver afgewerkt. Alle **defecten** van mot of anderzins worden door hem net en soliede hersteld. Tevens ook ontvangen diverse LAKENS, BUKSCHINS en VESTENSTOFFEN. Beveelt zich alzoo ten vriendelijksten aan tot de levering van **Heeren Kleedingstukken** en **Pelterijen**, zullende door eene goede bediening het in hem gestelde vertrouwen trachten waardig te blijven. D. LA MEI,

Sneek, November 1855. *Kleerm., Lakenkooper en Bontwerker.*

Wij hebben aan de menschlievendheid van een comptabelen Rijksambtenaar in de provincie Utrecht eene reeks van mededeelingen te danken ten gunste der Revalenta, waarvan wij hier eenige uittreksels geven:

„Ik heb van dit heerlijk product nu eens aan dezen dan aan genen zieke iets gegeven en er altijd de grootste zelfvoldoening van gehad; het heeft overal gunstig gewerkt.

Berigt van 3 April. HANNES JACOBS, een man van 50 jaren was sedert lang lijdende. Hij heeft mij dezer dagen verhaald, dat zijne benaauwdheid op de borst over is, dat zijne dikke beenen geslonken zijn en de looze brakingen opgehouden hebben. Hij is thans weer aan het werk.

GERRIT VERKERK, daggelder, een man van ongeveer 40 jaren, leed geweldig aan uitslag en dikke beenen; hij heeft 5 dagen Revalenta gegeten en bevindt zich veel beter.

GERRITJE VAN SCHAAIK, eene daggelders vrouw, is waterzuchtig, benaauwd op de borst en heeft dikke beenen — zij bevindt zich bij een kortstondig gebruik der Revalenta veel beter en heeft goeden moed. Bij verschillende heb ik opgemerkt, dat de Revalenta eene zeer voordeelige uitwerking op de urinewegen uitoefent; wat mij aangaat, ze smaakt mij zoo goed en heeft zulk een gunstig effect op mij, dat ik er niet ligt van af zal stappen."

Berigt van 17 April. ROELF BRANGERS, een jong mensch van 24 jaren, leed aan bloedspuwing, maar durfde de Revalenta om zijnen medicus niet te gebruiken. Hij is sedert kort aan de Revalenta begonnen, is meer opgeruimd en geeft geen bloed meer op.

VERKERK, die met zijne dikke beenen en 18-jarigen uitslag er gelijk een Lazarus uitzag, is al zelf bij mij geweest om nog wat Revalenta te halen.

Een daggelders zoon, met name COSTERMAN, is bij mij geweest om wat Revalenta voor zijne 60-jarige Moeder te halen, die sedert meer dan een jaar onder Doctors behandeling is, zonder verbetering en in eenen zeer verzwakten toestand. Ik zal u berigten hoe het afloopt.

Gisteren kwam de vrouw van WILLEM DE RUYTER, met een kind van 5 jaren, dat, even als een ander Dochterje van 13 jaren, doodelijk zwak is. Zij wilde gaarne een beetje van dat meel hebben, waar men zoo gezond en sterk van wordt. Zij heeft al twee Kinderen aan die ziekte (verzwakking, vermagering) verloren.

Als VERKERK, BRANGERS en deze twee Kinderen er door komen, dan heeft de Revalenta eene groote overwinning behaald.

De originele brieven, waaruit deze extracten leveren en nog volgende leveren zullen, berusten in het **VERKOOPHUIS**, en zijn wij gemagtigd op aanvrage te vertoonen.

De **REVALENTA** is een gezond en sterkend Voedsel, waaraan duizenden hunne genezing van allerlei Ziekten te danken hebben. Een maaltijd daarvan kost slechts 10 à 12 Cents. Het geeft een smakelijk ontbijt en wordt als zoodanig door velen gegeten, die zonder Ziek te zijn, soms aan maag-, borst- of hoofdpijn lijden, die bij het opstaan niet frisch zijn, opgeven, hoesten, een vreemden smaak in den mond hebben en zich daarvan bevrijden willen. Het geneest slechte spijsvertering, verstoppingen, hardlijvigheid, diarrhea, loop, opgezetheid na den maaltijd, oprispingen, brakingen, misselijkheid, zenuw-, gal- en leverkwalen, asthma, kugchen, beginnende tering, zwakte, lusteloosheid enz. Bij mazelen, kinderpokken, waterpokken, kinkhoest, neemt het alle branderigheid weg en geneest zonder verdere medicijnen.

Bussen van 1 ℔ Eng. gewigt kosten *f* 2, 2 ℔ *f* 3½, 5 ℔ *f* 8, 12 ℔ *f* 16. Kleine Bussen, die afgegeven worden om er de proef mede te nemen, kosten 87½ Cts. in onderstaande Depôts:

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. v. Gorcum; Bolsward, S. S. Oosterbaan; Dokkum, A. Schaafsma; Franeker, Wed. K. Drager; Gorredijk, S. G. Zwart; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Hindelopen, David de Jong; Kollum, C. Nibot; Leeuwarden, J. J. v. Haagen en A. van Wamel; Makkum, J. B. de Boer; Meppel, A. Jeulen & Co.; Sneek, P. T. Potma; Steenwijk, K. Timmermans, en in de bekende Dépôts in de andere steden.

De Apotheker J. C. H. VAN HARINXMA, op de Nieuwebuuren te Leeuwarden, debiteert met goed gevolg, het gunstig bekende Smeersel, tot voorkoming en genezing van

WINTER-HANDEN, à 30 Cents 't fleschje, en het voor alle borstkwalen zonder onderscheid, zoo voortreffelijke en aangename

FLORENTIJNSCHE BORSTDROP, van Dr. Ricci, à 30 Cents het doosje. — Verder de krachtige, oplossende, gezigt en hoofdversterkende

WONDER SNUIF, van Dr. Brouillard, à 60 Cents 't doosje. Alsmede het uitwendig te gebruiken, heilzame, oplossende, allergunstigst bekende

KINKHOEST MIDDEL, van Dr. Roche, à *f* 1 't fleschje. Ook zeer aangename en zuivere

CITROEN-PUNCH, à *f* 1.50 de flesch, en de zoo bijzonder lekkere

MOERBEZIËN-PUNCH, à *f* 2 de flesch.

CARACQUES CHOCOLAAD, à *f* 1 de 5 ons, en

Professor HUFELANDS Huishoudelijke Laxeer- of Purgeerpillen, à 25 Cents 't doosje, die *zonder pijn hare werking doen.*

De **ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY**, een zeer aanbevelenswaardig middel tegen de *roos*. K.... M...., te Bolsward, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid; en sedert 9 maanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren deswegen, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet; een zijner kennissen bragt hem eene groote dosis Zalf en Pillen van Holloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds, het gezigt en het gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN	van *f* 0.80,	*f* 1.85,	*f* 3,	*f* 6.75,	*f* 13.50,	*f* 20.50.
POTJES ZALF	„ „ 0.80,	„ 1.85,	„ 3,	„ 7.05,	„ 13.85,	„ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage à contant* te bekomen in de bekende dépôts.

Bij J. VAN DER BAAN, Mr. Vleeschhouwer op de Tuinen te Leeuwarden zijn te bekomen: Beste **RUNDER-HAZEN**, tegen 70 Cents het Ned. Pond.

Bij den Ondergeteekende is te bekomen, beste TERPAARDE, te laden in de Achlumer Vaart, bij de Wippen nabij Harlingen. Te bevragen bij

A. G. SCHIPPER, te *Harlingen.*

De Ondergeteekende maakt aan zijne geëerde Begunstigers bekend, dat bij hem de ordinaire KRUL-TABAK 2½ Cents per 5 Ons is afgeslagen.

Sneek, 5 November 1855. J. BLEEKER.

Iemand van de Protestantsche Godsdienst, ruim 30 jaren oud, van fatsoenlijke familie, goed kunnende lezen en schrijven en niet onbekend met de Fransche taal en met het Italiaansch Boekhouden, op dit oogenblik buiten betrekking zijnde, wenscht wederom in eene of andere betrekking geplaatst te worden, of is ook wel genegen om eenige uren daags te besteden tot het **bijhouden van Boeken** of tot **oppassing** van een **ziekelijken Heer**. — Iemand hierop reflecterende adressere zich met *franco* brieven onder letters A. D. bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Een KOPERSLAGERSKNECHT, die in het **Kagchelmaken** ver gevorderd is, kan dadelijk vast werk bekomen bij G. S. WESTERBAAN, te Dragten. Brieven *franco.*

Een BAKKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan tegen goed loon dadelijk geplaatst worden bij E. LAND, te Harlingen.

In alle steden des Rijks worden AGENTEN gevraagd voor den verkoop van ENGELSCHE KAASVERF of ANNATTO, tegen een rabat van 25 à 30 procent. Adres *franco* letter M. bij de Boekhandelaren GEBROEDERS HENDRIKSEN te Rotterdam.

LEES MET AANDACHT.

Er wordt **vermist** eene KOE uit de Weide van FOEKE AGES JONGEMA, Veehouder te IJtens in Hennaarderadeel, in den nacht van den 29 of 30 October een 1-jarig melk Koe, zwartbont gevlamd haar, een wit hart voor den kop, met eene witte snuit, klein van hoorns en zwart en hebbende eene split in het achterste uier. Wie opgave kan doen waar deze Koe geplaatst is, zal rijkelijk voor zijne moeite beloond worden.

SNELPERS-DRUKKERIJ.

De Ondergeteekenden in hun vak steeds geheel op de hoogte van den tijd trachtende te blijven, hebben zich buiten vele der nieuwste **Lettersoorten**, uit de best bekende Fabriek eene uitmemende en zuiver werkende **SNELPERS** aangeschaft, door welke zij in de gelegenheid gesteld zijn, alles met **buitengewonen spoed**, tegen **hoogst billijke prijzen**, vooral bij groote getallen, en keurig zuiver en net af te leveren.

Bij aanvang of voortduring bevelen zij zich dien ten gevolge aan tot het drukken van alle mogelijke soorten van Drukwerken: CIRCULAIRES, BRIEVEN, REKENINGEN, NOTA'S, QUITANTIEN, WISSELS, KAARTJES, BILLETTEN, STATEN, in zwarten, kleuren- of gouddruk, in één woord, onverschillig van welken aard, zich verzekerd houdende, dat het ieders goedkeuring zal wegdragen.

Sneek, September 1855. VAN DRUTEN & BLEEKER.

BERIGT

AAN KUNSTLIEFHEBBERS.

M. MENDEL, Kunsthandelaar van Amsterdam, berigt aan het geëerde Publiek, dat hij uiterlijk tot WOENSDAG-AVOND zal te ontbieden zijn in het Logement **de Phoenix.** Hij is voorzien van de beste GRAVURES, ETZEN enz., van de oudste en nieuwste hedendaagsche Meesters.

VERKOOPING VAN BOEKEN.

De Boekhandelaar P. M. FEENSTRA, te Bolsward, is voornemens op Zaturdag 10 November e. k., ten overstaan van den Notaris E. T. KUIPER, in het Logement *de Wijnberg*, te verkoopen: Eene **belangrijke verzameling BOEKEN**, in verschillende Talen en onderscheidene Vakken, als: Godgeleerde-, Geschied-, Aardrijks-, Taal- en Dichtkundige Werken, alsmede Romantische en Werken voor Onderwijs en Opvoeding. Alles te bezigtigen op Vrijdag den 9 November. De Catalogus is op *franco* aanvrage te bekomen.

AANVRAAG.

Diegene welke groote of kleine partijen BOEKEN, SCHILDERIJEN of andere LIEFHEBBERIJEN bij eene binnen kort te houdene Verkooping willen bijvoegen, worden verzocht deze vóór den 14 dezer in te zenden of opgave van te doen aan JOHs. MEIJER Jr., Boekhandelaar te Harlingen.

Bij G. T. N. SURINGAR, Boekverkooper in den Rotterdamschen Erasmus op de Kelders te Leeuwarden, is verschenen:

FRIEDRICH PERTHES,

in zijn leven en bedrijf geschetst door zijnen Zoon CLEMENS THEODOOR PERTHES, Hoogleeraar in de Regten te Bonn.

Uit het Hoogduitsch vertaald door C. M. MENSING. — Twee Deelen *f* 5.50.

En is dezer dagen door hem aan de Inteekenaren verzonden:

DE NEGENDE AFLEVERING VAN

VAN DER PALMS MEESTERWERK GETITELD

SALOMO.

De Inteekening op dit werk, dat uit 25 afleveringen à 80 Cents bestaande, en dus compleet in 9 deelen, slechts op *f* 20 komt te staan, blijft tot nadere aankondiging open en is het Prospectus op *franco* aanvrage alomme GRATIS te bekomen.

Bij J. F. V. BEHRNS te *Harlingen*, wordt uitgegeven:

J. W. Th. Lublink Weddik,

ZENDINGSREDE over Matth. VI: 10*a*. Prijs 25 Ct. Gedeeltelijk ten voordeele van 't Nederl. Zendeling-Genootschap.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.